

«Ғимараттар мен имараттарды әрлеу жөніндегі жұмыстар» кәсіптік стандарты

1. Жалпы ережелер

1. «Ғимараттар мен имараттарды әрлеу жөніндегі жұмыстар» кәсіптік стандарты білім беру бағдарламаларын әзірлеуге, оның ішінде кәсіпорындарда персоналды оқытуға, қызметкерлер мен білім беру мекемелерінің түлектерін сертификаттауға, персоналды басқару саласындағы кең ауқымды мәселелерді шешуге арналған.

2. Осы кәсіптік стандартта келесі терминдер мен анықтамалар қолданылады:

біліктілік – қызметкердің нақты еңбек міндеттерін сапалы орындауға дайын болу деңгейі;

біліктілік деңгейі – күрделілігі, еңбек қызметінің стандарттан басқа болуы, жауапкершілігі және дербестігі бойынша сараланатын қызметкерлер дайындығы мен құзыреттілігіне қатысты талаптар жиынтығы;

ұлттық біліктілік шеңбері (ҰБШ) – еңбек нарығында құпталатын біліктілік деңгейлерінің құрылымдалған сипаттамасы;

ұлттық біліктілік жүйесі (ҰБЖ) – еңбек нарығы тарапынан мамандар біліктілігіне деген сұраныс пен ұсыныстарды құқықтық және институционалды реттеу тетіктерінің жиынтығы;

салалық біліктілік шеңбері (СБШ) – салада құпталатын біліктілік деңгейлерінің құрылымдалған сипаттамасы;

сала - бір типті өнім құруда, өндіріс технологиясы, жұмыс істейтіндердің негізгі қорлары мен кәсіптік дағдыларында ортақ мақсаты бар кәсіпорындар мен ұйымдардың жиынтығы;

кәсіби топ – ортақ интеграциялық негізі бар (ұқсас немесе жақын мақсаттар, объектілер, технологиялар, сондай-ақ еңбек құралдары) және оларды орындау үшін еңбек міндеттері мен құзыреттілігінің ұқсас жинағын болжайтын шағын топтар жиынтығы;

кәсіби шағын топтар – еңбек міндеттерінің тұтас жинағымен және оларды орындауға қажетті құзыреттіліктермен қалыптасқан, мамандықтар жиынтығы;

кәсіптік стандарт бірлігі – осы қызмет түрі үшін тұтас, аяқталған, дербес және маңызды болып табылатын нақты еңбек функциясының ашық сипаттамасынан тұратын кәсіптік стандарттың құрылымдық элементі;

кәсіп – білімі туралы тиісті құжатпен расталатын және арнайы дайындықтың нәтижесінде пайда болған арнайы білім, білік мен

практикалық дағдылар кешенін білуді талап ететін адам еңбегі қызметінің негізгі түрі;

еңбек функциясы – еңбек үдерісінің бір немесе бірнеше міндеттерін шешуге бағытталған өзара байланысты іс-қимылдар жиынтығы;

БТБА – Жұмыс және жұмысшылар кәсіптерінің Бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамасы.

2. Кәсіптік стандарт паспорты

3. Кәсіптік стандарттың атауы: Ғимараттар мен имараттарды әрлеу жөніндегі жұмыстар.

4. Кәсіптік стандартты әзірлеу мақсаты: Осы кәсіби шағын топтың кәсіптер тізбесін жасау және анықталған кәсіптер үшін кәсіп карточкаларын әзірлеу.

5. Кәсіптік стандарттың қысқаша сипаттамасы: Ғимараттар мен имараттарды әрлеу жөніндегі жұмыстар құрылыс аяқталғаннан соң жаңа ғимараттарды тазалауды, сылақ, ағаш-балташылық, бояу-шынылау жұмыстарын, сондай-ақ еден төсеу мен қабырғаларды қаптау жұмыстарын және өзге әрлеу жұмыстарын қамтиды.

6. Негізгі топ: Мамандырылған құрылыс жұмыстары (жұмыста).

Кәсіби топ: Әрлеу жұмыстары (жұмыста).

3. Кәсіп карточкалары

7. Кәсіптер тізбесі:

түсқағаз жапсырушы, СБШ бойынша 2 біліктілік деңгей;

төсеуші, СБШ бойынша 2-3 біліктілік деңгей;

тақташа салушы (бетонға), СБШ бойынша 2 біліктілік деңгей;

синтетикалық материалдармен қаптаушы, СБШ бойынша 3 біліктілік деңгей;

сәулет бөлшектерін сомдаушы, СБШ бойынша 2 біліктілік деңгей;

сылақшы, СБШ бойынша 2-4 біліктілік деңгей;

паркетші, СБШ бойынша 3 біліктілік деңгей;

жылжымалы сылақ станциясының машинисі, СБШ бойынша 3 біліктілік деңгей;

құрылыстың құрғақ әдісі жөніндегі маман, СБШ бойынша 3-4 біліктілік деңгей;

Кәсіп карточкалары осы Кәсіптік стандарттың қосымшасында келтірілген.

КӘСІП КАРТОЧКАСЫ: «Тұсқағаз жапсырушы»	
Кәсіп коды	7422
Кәсіп атауы	Тұсқағаз жапсырушы
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	2
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	2
Кәсіби білім деңгейі	СБШ-ның 2-деңгейі
	Жалпы орта білім болғанда, бірақ негізгі ортадан төмен емес кәсіби дайындық (білім беру ұйымының базасында қысқамерзімді курстар немесе мекемедегі оқытулар).
Еңбек функциясы	1) Беттерге қарапайым, тығыздығы орташа тұсқағаздар немесе маталар жапсыруды жүзеге асыру.
Еңбек функциясы 1	СБШ бойынша біліктілік деңгейі: 2 (біліктілік разряды: 2)
Беттерге қарапайым, тығыздығы орташа тұсқағаздар немесе маталар жапсыруды жүзеге асыру.	Біліктері мен дағдылары:
	1. Жапсыру үшін беттерді дайындау: шаңнан және кірден тазарту. 2. Қабырғалардың және ойықтардың периметрі бойы желім құрамын жағу. 3. Қабырғалар бетіне желім құрамын жағу. 4. Тегіс емес жерлерін қалақшамен түзету. 5. Қалақшамен түзетілген жерлерді кеуектаспен тегістеу, қағаз жапсыру. 6. Тұсқағазды дайындау. 7. Тұсқағаздың, пленканың жолағына желім құрамын жағу. 8. Тұсқағаз жолақтарын жапсарлап жапсыру.
	Білімі:
	1. Тұсқағаз жапсыруды жақсарту жұмыстарын жасау тәсілдерін. 2. Тұсқағаз жұмыстарын жүргізгенде қолданылатын материалдар сапасына қойылатын талаптарды. 3. Тұсқағаз жұмыстарына арналған материалдар атауын. 4. Қарапайым құрылғылар мен тұсқағаз құралдарының мақсатын және оларды пайдалану шарттарын. 5. Тұсқағаз түрлерін. 6. Желім түрлерін. 7. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау техникасы.

Жеке құзыретіне қойылатын талаптар	Командада жұмыс істей білу Тыңғылықтылық	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы		
КӘСІП КАРТОЧКАСЫ: «Төсеуші»		
Кәсіп коды	7132	
Кәсіп атауы	Төсеуші	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	2	
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	2-4	
Кәсіби білім деңгейі	СБШ-ның 2-деңгейі	
	Жалпы орта білім болғанда, бірақ негізгі ортадан төмен емес кәсіби дайындық (білім беру ұйымының базасында қысқамерзімді курстар немесе мекемедегі оқытулар).	
Еңбек функциясы	1) Еден төсеу үшін негізді дайындау.	
	2) Материалдарды дайындау және еденді қолмен өңдеу, желдеткіш торлар мен еденкемерді орнату, еденді әрлеу.	
	3) Негіздің барлық түріне еңсіз жұқа тақтайшадан, тақтайдан жасалған еденді төсеу, жөндеу және әрлеу.	
Еңбек функциясы 1	СБШ бойынша біліктілік деңгейі: 2 (біліктілік разряды: 2)	
Еден төсеу үшін негізді дайындау.	Біліктері мен дағдылары:	
	1. Негізді тегістер алдында ерігіндінің кедір-бұдырын, қаспағын, жабысқандарын, шашырағандарын және бөтен заттарды алып тастау. 2. Өздігінен тегістейтін қоспаларды салу. 3. Грунтты негізге салу.	
	Білімі:	
	1. Негізді тегістер алдында ерігіндінің кедір-бұдырын, қаспағын, жабысқандарын, шашырағандарын және бөтен заттарды алып тастау тәсілдері мен ережелерін. 2. Өздігінен тегістейтін қоспаларды салу тәсілдері мен ережелерін. 3. Грунтты негізге салу түрлері мен тәсілдерін. 4. Еденді әрлеу түрлері мен тәсілдерін. 5. Негізге арналған грунттың түрлері мен таңбаламасын. 6. Еден әрлеуге қолданылатын материалдардың түрлері мен таңбаламасын.	

	7. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау техникасы.
Еңбек функциясы 2	Біліктері мен дағдылары:
Материалдарды дайындау және еденді қолмен өңдеу, желдеткіш торлар мен еденкемерді орнату, еденді әрлеу.	1. Енсіз жұқа тақтайшаның ернеулері мен шет жағын қолмен өңдеу. 2. Енсіз жұқа тақтайшаның ернеулері мен шет жағын өңдегенде электрқұралдарды пайдалануды білу. 3. Енсіз жұқа тақтайшаның ернеулері мен шет жағын мамандандырылған білдекте өңдеу. 4. Электрқұралдар мен білдектерді қайрау және оларға пышақтарын салу. 5. Желдеткіш торларды орнату. 6. Еденкемерді орнату. 7. Лакты еден бетіне жағу үшін дайындау. 8. Еденді жалтырату. 9. Еденді жалтыратуға арналған жабдықты пайдалануды білу.
	Білімі:
	1. Алмалы-салмалы төрткілдеш дайындау тәсілдері мен ережелері. 2. Электрленген құралдар мен білдектердің құрылымы және оларды пайдалану ережелері. 3. Электрленген құралдар мен білдектерде қолданылатын пышақтарды қайрау ережелері мен тәсілдері. 4. Ағаш өңдеу кезінде қауіпсіздік техника, өрт қауіпсіздігі және электр қауіпсіздігі ережелері. 5. Желдеткіш торлар мен еденкемерді орнату тәсілдері мен ережелері. 6. Лак түрлері мен сұрыптамасы. 7. Еден сапасына қойылатын талаптар. 8. Лак жағу тәсілдері. 9. Лак бояуын жағуға арналған құрал түрлері және оларды пайдалану ережелері. 10. Лак бояғыш материалдарымен жұмыс кезінде қауіпсіздік техникасы мен өртке қарсы қауіпсіздік. 11. Паркетті едендерді машинамен жалтырату тәсілдері. 12. Еденді жалтыратуға арналған жабдықтың құрылымы және оны пайдалану ережелері. 13. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау техникасы.
Еңбек функциясы 3	Біліктері мен дағдылары:
Негіздің барлық түріне енсіз жұқа тақтайшадан, тақтайдан жасалған еденді төсеу, жөндеу және әрлеу.	1. Енсіз жұқа тақтайша мен тақтайдан еден төсеу. 2. Енсіз жұқа тақтайша мен тақтай баспалдақтарды қаптау. 3. Кейбір бүлінген немесе тозған енсіз жұқа тақтайшалар мен тақтайларды алу. 4. Алынғанның орнына басқа енсіз жұқа тақтайша мен тақтай салу. 5. Енсіз жұқа тақтайшаны баспалдақтың көлеміне келетіндей етіп өңдеу. 6. Енсіз жұқа тақтайшаны баспалдақтың негізіне бекіту. 7. Еденкемер мен көмкермені орнату.

	8. Еденді машинамен және электрленген құралмен сүргілеу. 9. Еденді машинамен және электрленген құралмен тегістеп өңдеу. 10. Еденді машинамен және электрленген құралмен тегістеу.	
	Білімі:	
	1. Енсіз жұқа тақтайша мен тақтайдан еден төсеу тәсілдері мен ережелері. 2. Енсіз жұқа тақтайша мен тақтай баспалдақтарды қаптау тәсілдері мен ережелері. 3. Енсіз жұқа тақтайша мен тақтай едендерін төсеу сапасына қойылатын талаптар. 4. Ақау түрлері мен олардың алдын алу және жою тәсілдері. 5. Еденкемер мен көмкермені орнату ережелері мен тәсілдері. 6. Еденді машинамен және электрленген құралмен сүргілеу, тегістеп өңдеу, тегістеу ережелері мен тәсілдері. 7. Еденді өңдеуге арналған машиналардың құрылымы және пайдалану ережелері. 8. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау техникасы.	
Жеке құзыретіне қойылатын талаптар	Командада жұмыс істей білу Тыңғылықтылық	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	7132	Паркетші
КӘСІП КАРТОЧКАСЫ: «Тақташа салушы (бетонға)»		
Кәсіп коды	7122	
Кәсіп атауы	Тақташа салушы (бетонға)	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	2	
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	2-5	
Кәсіби білім деңгейі	СБШ-ның 2-деңгейі	
	Жалпы орта білім болғанда, бірақ негізгі ортадан төмен емес кәсіби дайындық (білім беру ұйымының базасында қысқамерзімді курстар немесе мекемедегі оқытулар).	
Еңбек функциясы	1) Тақташаларды көлемі, түсі және сұрыптары бойынша сұрыптау.	
	2) Ерігінділер дайындау.	
	3) Беттерді, төбелерді, едендер мен қисық сызықты беттерді қаптау жөніндегі негізгі жұмыстар.	
	4) Тақташаларды дайындау және бекіту.	
Еңбек функциясы 1	СБШ бойынша біліктілік деңгейі: 2 (біліктілік разрядтары: 2-5)	

Тақташаларды көлемі, түсі және сұрыптары бойынша сұрыптау.	Біліктері мен дағдылары: 1. Керамика, шыны, асбестцементті және басқа тақташаларды көлемі, түсі және сұрыптары бойынша сұрыптау. 2. Негіздің беттерін тақташалармен қаптауға дайындау. Білімі: 1. Қаптама түрелрі мен мақсаты. 2. Сыртқы және ішкі беттерді тақташалармен қаптағанда қолданылатын негізгі материалдардың түрлері. 3. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау техникасы.
Еңбек функциясы 2 Ерігінділер дайындау.	Біліктері мен дағдылары: 1. Белгіленген құрам бойынша ерігінділерді, құрғақ қоспалар мен мастикаларды қолмен дайындау. Білімі: 1. Ерігінділер жасау тәсілдері. 2. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау техникасы.
Еңбек функциясы 3 Беттерді, төбелерді, едендер мен қисық сызықты беттерді қаптау жөніндегі негізгі жұмыстар.	Біліктері мен дағдылары: 1. Тұтас тура сызықты беттерді ерігіндіге салып жік қалыңдығы 2 миллиметрден аса етіп және еденнің дайын маягымен керамика, шыны, асбестцементті және басқа тақташалармен қаптау. 2. Құйма тасты тақташалармен еденді қаптау. 3. Қапталған беттерді бөлшектеп алу. 4. Пилястрлерді, қуыстар мен басқа кіші беттерді қаптау. 5. Тура сызықты беттерді ерігіндіге және мастикаға салып жік қалыңдығы 2 миллиметрден аса етіп тақташалармен қаптау. 6. Беттерді «марблит» шынысымен және шыныкристалиттен, шынымрамордан жасалған тақташалармен қаптау. 7. Тақташаларды дірілмен батыруға арналған машиналарды қолданып еденді қаптау. 8. Едендер мен қисық сызықты беттерді қаптау. 9. Белгіленген сурет бойынша салу үшін беттерді белгілеп кілемді керамикамен еденді қаптау. 10. Беттерді белгілеу және кез келген суреттің фризін салу. 11. Тақташалармен әшекейлі қаптау. 12. Холдарда, кеңселерде және т.т. ірі көркем панноларды құру және салу. 13. Сарайларды, ғибадатханалар мен көркемдік құндылық болып саналатын басқа объектілерді қайта жаңарту кезінде суреті бар керамика тақташалаоын салу. 14. Беттерді керамикалық жібекграфика-тақташалар мен және айна тақташалармен қаптау. Білімі:

	1. Қаптау сапасына қойылатын талаптар, деңгеймен жұмыс істеу ережелерін. 2. «Марблит» шынысымен қаптау тәсілдерін және тақташаларды дірілмен батыруға арналған машиналардың құрылымы. 3. Суреті бар тақташалармен, қисыз сызықты беттерді тақташалармен қаптау және әшекейлі қаптау үшін белгі салу тәсілдері, әшекейлі қаптау түрлері мен тәсілдері. 4. Салар алдында айна тақташаларды өңдеуге қажетті әшекейлер, материалдар үшін беттерді тегістеу тәсілдері. 5. Айна тақташаларды салуға арналған ерігіндіні дайындау материалдары мен тәсілдері. 6. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау техникасы.	
Еңбек функциясы 4 Тақташаларды дайындау және бекіту.	Біліктері мен дағдылары: 1. Тақташаларды бектуге арналған ерігінділер мен мастикаларды дайындау. 2. Тақташалар арасындағы жіктерді ерігіндімен толтыру. 3. Металл торды тарту және ерігінді жағу. 4. Ерігіндімен тегістеу қабатын жасау жұмыстарын орындау. 5. Жіктерді ерігінді жағып ысқылау және оларды массамен толтыру (фуга). 6. Тақташаларды жиегін өткірлеп шауып түсу және кішкене шабу. 7. Тақташаларда саңылау тесу. 8. Тура сызықты беттерді қаптау үшін маяк сызығының түзулігін тексеру және шыңдау. 9. Фасонды (карниздік, еденкемерлік, бұрыштық) тақташаларды орнату. 10. Қарапайым суретті фриздерді белгілеп салу. 11. Қаптама тақташаларды ауыстыру. 12. Еден тақташаларын жөндеу. Білімі: 1. Сыртқы және ішкі беттерді қаптау кезінде тақташаларды орнату және бекіту тәсілдерін. 2. Тұз қышқылының, кальцийленген сода ерігіндісінің қасиеттерін және ерігінділердің рұқсат етілетін концентрациясын 3. Көлденең және тік беттердің маяк сызықтарын белгілеу, түзулігін тексеру және шыңдау. 4. Фасонды тақташаларды орнату және бекіту тәсілдері. 5. Еден жөндеу және тақташаларды ауыстыру ережелері. 6. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау техникасы.	
Жеке құзыретіне қойылатын талаптар	Командада жұмыс істей білу Тыңғылықтылық	
СБШ шеңберінде басқа	7132	Синтетикалық материалдармен қаптаушы

кәсіптермен байланысы	
КӘСІП КАРТОЧКАСЫ: «Синтетикалық материалдармен қаптаушы»	
Кәсіп коды	7132
Кәсіп атауы	Синтетикалық материалдармен қаптаушы
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	3
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	2-6
Кәсіби білім деңгейі	СБШ-ның 3-деңгейі
	Жалпы орта білім немесе жалпы орта білім негізінде техникалық және кәсіптік білімі болғанда кәсіби дайындық (білім беру мекемесі негізінде кәсіби дайындық бағдарламасы бойынша бір жылға дейінгі курстар немесе кәсіпорындағы оқыту курстары)
Еңбек функциясы	1) Беттерді қаптауға дайындау жұмыстарын орындау.
	2) Полимер тақашаларды сұрыптау және іріктеу.
	3) Синтетикалық массаларды дайындау және тегіс беттерді қаптау жұмыстарын орындау.
	4) Едендер мен жабындарды салу жұмыстарын орындау.
Еңбек функциясы 1	СБШ бойынша біліктілік деңгейі: 3 (біліктілік разрядтары: 2-6)
Беттерді қаптауға дайындау жұмыстарын орындау.	Біліктері мен дағдылары:
	1. Негіздерді компрессордың көмегімен шаңнан тазарту. 2. Негізге жаққышпен төсеме бояуды жағу. 3. Орама материалдарды жазу. 4. Шпатлевка мен мастика дайындау үшін цементті қолмен елеу. 5. Линолеумді, релінді, полимер тақашаларды және т.т. алу.
	Білімі:
	1. Құйма жіксіз едендерді, линолеум еденді салғанда қолданылған материалдардың, реліннің, синтетикалық материалдардың, полимер тақашалардың, беттерді қаптағанда қолданылатын индустриалды дайындалған стандартты әрлеу бұйымдар мен элементтердің негізгі түрлерін. 2. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау техникасы.
Еңбек функциясы 2	Біліктері мен дағдылары:

Полимер тақташаларды сұрыптау және іріктеу.	1. Полимер тақташаларды, индустриалды дайындалған стандартты әрлеу бұйымдар мен элементтерді сұрыптау және іріктеу. Білімі: 1. Полимер тақташаларды, индустриалды дайындалған стандартты әрлеу бұйымдар мен элементтерді салғанда қолданылатын материалдардың негізгі түрлерін. 2. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау техникасы.
Еңбек функциясы 3 Синтетикалық массаларды дайындау және тегіс беттерді қаптау жұмыстарын орындау.	Біліктері мен дағдылары: 1. Синтетикалық массалар мен суық мастикалар дайындау. 2. Еден негіздерін қолмен бітемелеу. 3. Беттерге желімді құрамды жағу. 4. Желімді пісіру. 5. Қабырғаларға қағаз жапсыру. 6. Еден салу және индустриалды дайындалған стандартты әрлеу бұйымдармен және элементтермен қаптау үшін негіз беттерін белгілеу және тұзулігін тексеру. 7. Ыстық мастикалар дайындау. 8. Еден негіздеріне орама материалдар мен резеңке паркеттерді белгілеп, қиыстырып және кесіп жапсыру. 9. Тегіс беттерді синтетикалық тақташалармен, индустриалды дайындалған стандартты әрлеу бұйымдармен және элементтермен қаптау. 10. Қабырғаларды қарапайым және тығыздығы орташа тұқағаздармен, маталармен жапсарлап жапсыру. 11. Тұсқағаз кекіш машинада тұсқағаз шетін кесу. 12. Тұсқағазда білдекпен паркетті пішу. 13. Көптүсті құйма жіксіз едендерді салғанда синтетикалық массаның сыртқы қабатын жағу. 14. Белгіленген сурет бойынша синтетикалық массаның түстерін және реңктерін таңдау. 15. Пісірілген «бөлмеге» көлеммен линолеум кілемін жапсыру. 16. Синтетикалық, линолеумдік, реліндік тақташалардан және резеңке паркеттен (эскиз бойынша) күрделі суретті еден салу. 17. Сурет бойынша көптүсті ксилитті массадан еден салу жұмыстарын орындау. 18. Қисық сызықты беттерді синтетикалық және полимер тақташалармен, индустриалды дайындалған стандартты әрлеу бұйымдармен және элементтермен қаптау. 19. Қабырғаларды жоғары сапалы және сүректі тұсқағазбен, дермантинмен және т.т. жақын етіп жапсыру. 20. Төбелерге тұсқағаз жапсыру. 21. Линолеумнан, реліннен жасалған еден жабындарын және полимер тақташалардан, индустриалды

	дайындалған стандартты әрлеу бұйымдар мен элементтерден жасалған беттердің қаптамасын ауыстыру және жөндеу. 22. Талшықты және кілемді жабындарды салу жұмыстарын орындау. 23. Спортқұрылыстарында тартанды жабындарды салу жұмыстарын орындау. 24. «Таркетт» типті жабындарды салу жұмыстарын орындау. 25. Цилиндрлі және сопақ беттердің синтетикалық материалды қаптамасын ауыстыру және жөндеу. 26. Тік цилиндрлі және сопақ беттердің синтетикалық материалды қаптамасын белгілеу және жасау. 27. Цилиндрлі және сопақ үй-жайлардың фриздерін, еденкемерлерін салу жұмыстарын орындау. Білімі: 1. Желім пісіру және тұсқағаз пішу тәсілдерін. 2. Құйма жіксіз едендер үшін синтетикалық массаларды дайындау технологиясын. 3. Қолданылатын материалдар мен орындалатын жұмыстардың сапасына қойылатын талаптар. 4. Орама материалдарды жапсыру және беттерді синтетикалық материалдармен қаптау технологиясын. 5. Ыстық мастикаларды дайындау технологиясын. 6. Тұсқағаз кесетін машиналар құрылымын және жұмыс істеу қағидатын 7. Синтетикалық массаларды жасағанда қолданылатын бояғыштардың қасиеттерін. 8. Синтетикалық массалардың түрлі реңктерін алу үшін түс үйлесімдігін таңдау ережелерін. 9. Қисық сызықты беттерді қаптау тәсілдерін. 10. Жабындар мен қаптамаларды жөндеу және ауыстыру тәсілдерін. 11. Синтетикалық материалдармен қаптау үшін белгілеу тәсілдерін 12. Тік цилиндрлі және сопақ беттердің қаптамасын жөндеу және ауыстыру тәсілдерін. 13. Фриздерді, еденкемерлерді салу тәсілдерін. 14. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау техникасы.
Еңбек функциясы 4 Едендер мен жабындарды салу жұмыстарын орындау.	Біліктері мен дағдылары: 1. Дайын белгі бойынша маяк төрткілдешін салу. 2. Құйма жіксіз едендерді салғанда дайындық қабатын салу және тегістеп жазу. 3. Тақташаларда саңылаулар тесу. 4. Тұсқағаз жиегін қолмен кесу. 5. Негіздер бетін тегістегіш машинамен тегістеу. 6. Біртүсті синтетикалық массадан құйма жіксіз едендерді салу жұмыстарын орындау. 7. Біртүсті ксилит массасынан және дайын ксилитті тақташалардан еден салу жұмыстарын орындау. 8. Пластмассалық еденкемер мен тұтқаларды орнату.

	9. Жабыстырылған беттерден дақтарды кетіру. 10. Синтетикалық, линолеумдік, релиндік тақташалардан және паркеттен қарапайым суретті едендерді салу. 11. Пісірілген «бөлмеге» көлеммен линолеум кілемін құрғақтай салу. 12. Линолеумді пісіру үшін пісіргіш машина жұмысына дайындалу. 13. Линолеум жіктерін пісіру.	
	Білімі:	
	1. Құйма жіксіз еден төсегенде синтетикалық массаны салу тәсілдерін. 2. Индустриалды дайындалған стандартты әрлеу бұйымдары мен элементтерін бекіту тәсілдері. 3. Линолеумді пісіруге арналған пісіргіш машинаны пайдалану ережелері. 4. Линолеум жіктерін пісіру тәсілдері. 5. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау техникасы.	
Жеке құзыретіне қойылатын талаптар	Командада жұмыс істей білу Тыңғылықтылық	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	7122	Тақташа салушы (бетонға),
КӘСІП КАРТОЧКАСЫ: «Сәулет бөлшектерін сомдаушы»		
Кәсіп коды	7132	
Кәсіп атауы	Сәулет бөлшектерін сомдаушы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	2	
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	2-5	
Кәсіби білім деңгейі	СБШ-ның 2-деңгейі	
	Жалпы орта білім болғанда, бірақ негізгі ортадан төмен емес, кәсіби дайындық (білім беру ұйымының базасында қысқамерзімді курстар немесе мекемедегі оқытулар).	
Еңбек функциясы	1) Ерігінділер мен жабыстырмалы сәулет бөлшектерін дайындау жұмыстарын орындау.	
	2) Жалпақ бұйымдар мен жабыстырмалы сәулет бөлшектерін орнату жұмыстарын орындау.	
	3) Үлгілер бойынша қалыптар дайындау.	
Еңбек функциясы 1	СБШ бойынша біліктілік деңгейі: 2 (біліктілік разряды: 2)	
Ерігінділер мен	Біліктері мен дағдылары:	

жабыстырмалы сәулет бөлшектерін дайындау жұмыстарын орындау.	1. Желім мен қалыппластыны пісіру. 2. Белгіленген құрам бойынша ерітінділерді, майлар мен қағаз-желімді массаларды (папье-маше) дайындау. 3. Арматуралар, қалдықты талшықтар мен жаңыршақтар дайындамасы. 4. Негізді тазартып жабыстырмалы сәулет бөлшектерін алу (сақтамай).
	Білімі: 1. Үлгілер мен жабыстырмалы сәулет бөлшектерін жасағанда қолданылатын негізгі материалдардың түрлері. 2. Желімді, қалыппластыны, мүсіндік саз бен гипс ерітінділерді дайындау тәсілдері. 3. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау техникасы.
Еңбек функциясы 2 Жалпақ бұйымдар мен жабыстырмалы сәулет бөлшектерін орнату жұмыстарын орындау.	Біліктері мен дағдылары: 1. Қағаз-желімді массадан жасалған беті тегіс және қарапайым оюы бар кішігірім жалпақ бұйымдарды толтыру. 2. Кішігірім жалпақ бұйымдар мен беті тегіс және қарапайым оюы бар жабыстырмалы сәулет бөлшектерін орнату. 3. Қалыптарын құю үшін қарапайым оюы бар кішігірім көлемді жабыстырмалы сәулет бөлшектерін бұзбай алу. 4. Жалпақ бұйымдарды және қарапайым оюы бар жабыстырмалы сәулет бөлшектерін тазарту. 5. Жалпақ ірі бұйымдар мен күрделі оюы бар жабыстырмалы сәулет бөлшектерін және абажадай қалыбын құю үшін сақтай отырып орнату. 6. Күрделі бұйымдарды орнату.
	Білімі: 1. Қолданылатын материалдардың негізгі қасиеттерін. 2. Гипсті (кесек) және иілгіш қалыптардың құрылымын. 3. Гипс пен желімнен, гипс пен қалып пластыдан, гипс пен ағаштан жасалған құрамдастырылған қалыптардың құрылымын. 4. Үй-жайлар мен қасбеттерді жабыстырмалы бұйымдармен күрделі әрлеу кезінде қолданылатын белгі салу тәсілдерін. 5. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау техникасы.
Еңбек функциясы 3	Біліктері мен дағдылары:

Үлгілер бойынша қалыптар дайындау.	1. Беті тегіс және қарапайым оюы бар кішігірім жалпақ жабыстырмалы сәулет бөлшектеріне арналған гипсті үлгілер бойынша қалыптар дайындау. 2. Сазды және ермексазды үлгілерден алғашқы қалыптарды дайындау және осы қалыптарда қалыптарын түсіріп алып гипсті үлгілерді немесе олардың бөліктерін құю. 3. Гипсті және цементті кесек қалыптар, желімді және қалып пластылы иілгіш қалыптар дайындау. 4. Гипсті, цементті жалпақ кішігірім көлемді бұйымдардың барлық түрлерін, беті тегіс және қарапайым оюы бар кішігірім жалпақ жабыстырмалы сәулет бөлшектерді құю және шыңдау. 5. Бұйымдар мен жабыстырмалы сәулет бөлшектерін құюға арналған гипсті үлгілер бойынша қалыптар дайындау. 6. Сазды және ермексазды үлгілерден алғашқы қалыптарды дайындау. 7. Сазды және ермексазды үлгілерден алғашқы қалыптар мен олардың бөліктерін құю. 8. Гипсті кесек, құрастырмалы және иілгіш қалыптар дайындау.	
	Білімі: 1. Алғашқы қалыпты алу үшін кішігірім саз үлгілерін дайындау тәсілдерін. 2. Қалыптарды дайындау тәсілдерін. 3. Бұйымдар мен жабыстырмалы сәулет бөлшектерінің сапасына қойылатын талаптарды. 4. Алғашқы қалыпты алу үшін кішігірім саз үлгілерін дайындау тәсілдерін. 5. Гипсті, алғашқы, иілгіш және құрастырмалы қалыптар дайындау тәсілдерін. 6. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау техникасы.	
Жеке құзыретіне қойылатын талаптар	Командада жұмыс істей білу Тыңғылықтылық	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	7422	Тұсқағаз жапсырушы
КӘСІП КАРТОЧКАСЫ: «Сылақшы»		

Кәсіп коды	7133		
Кәсіп атауы	Сылақшы		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	2-4		
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	2-7		
Кәсіби білім деңгейі	СБШ-ның 2-деңгейі	СБШ-ның 3-деңгейі	СБШ-ның 4-деңгейі
	Жалпы орта білім болғанда, бірақ негізгі ортадан төмен емес кәсіби дайындық (білім беру ұйымының базасында қысқамерзімді курстар немесе мекемедегі оқытулар).	Жалпы орта білім немесе жалпы орта білім негізінде техникалық және кәсіптік білімі болғанда кәсіби дайындық (білім беру мекемесі негізінде кәсіби дайындық бағдарламасы бойынша бір жылға дейінгі курстар немесе кәсіпорындағы оқыту курстары).	Жоғары деңгейлі техникалық және кәсіптік білім (қосымша кәсіби дайындық).
Еңбек функциясы	1) Беттерді сылақтау және сылақты жөндеу жұмыстарын орындау.		
Еңбек функциясы 1	СБШ бойынша біліктілік деңгейі: 2 (біліктілік разряды: 2)	СБШ бойынша біліктілік деңгейі: 3 (біліктілік разряды: 3-5)	СБШ бойынша біліктілік деңгейі: 4 (біліктілік разряды: 6-7)
Беттерді сылақтау және сылақты жөндеу жұмыстарын орындау	Біліктері мен дағдылары: 1. Беттерге қарапайым сылақ жағу және қарапайым сылақты жөндеу. 2. Сылақты үйкелеу. 3. Сым торларды ерітіндімен майлау. 4. Жақтаулар мен еденкемердің қабырғаларға жанасатын жерлеріне май жағу.	1. Полимермен қорғап беттерді маяқтау. 2. Ерітінді сорғының көмегімен беттерге сылақ ерітіндісін жағу. 3. Қисық сызықты беттерге сылақ ерітіндісін қолмен және механикаландырылған тәсілмен жағу. 4. Қиябеттерді, бігеуіштер мен су ағызғыштарды сылақтау. 5. Бұрыштарды бөліп падугаларды	1. Қисық сызықты беттерде ерітінділердің барлық түрімен тұрақты қимадағы тартқышты созу. 2. Кез келген кескіндегі кессондары бар қисық сызықты төбелерге сылақ жағу және бөлу. 3. Бағандарды, ұстындарды, пилястрлер мен ауыспалы тегіс қиманың арқалықтарын және

	5. Ірі панельді арақабырғалар қораптары мен жанасатын жерлерін бігеу. 6. Желдеткіш қораптардың тақтайлары мен блоктарын тазарту және май жағу. 7. Беттерді тұтастай тегістеу. 8. Жаңыршақ қалқандарды, қамыс өрмелерді және дара жаңыршақты қолмен жасау және қағу. 9. Дайын қаңқаға металл торларды тарту. 10. Оқшаулағыш материалдар мен металл торларды қағу. 11. Цементті, гипсті және басқа негізді құрғақ құрылыс қоспалардан ерігінділер дайындау. 12. Гипсті немесе цементті пневматикалық бергенде бункер-корректендіргішке материалдар салу. 13. Шегелер қағу және оларды сыммен өру. 14. Беттерді қолмен ою. 15. Беттерді механикаландырылған құралмен ою. 16. Тығындарды қойып ұяларды қолмен тесу.	созу. 6. Жоғары сапалы бояу үшін құмсыз жапқыш жасау. 7. Шатырлар мен едендер үшін цемент-құмды негіздер жасау. 8. Құйма едендер мен еден астына негіздер жасау, құйма едендерді қолмен және механикаландырылған тәсілмен салу. 9. Құрама темірбетон аражабындар, қабырға панельдері тақтайшаларының арасындағы жіктерді өңдеу. 10. Қауыздар мен сыртқы бұрыштарды әрлеу. 11. Жақтауларды құрама элементтермен әрлеу. 12. Қабырғаларға және өзге беттерге ерігіндіні механикалық жағу, әрлеудің соңғы сылағын орындау. 13. Полимермен қорғап беттерді торқреттеу. 14. Қораптардың камераларын және қабырғалардың жылу оқшаулағыш каналдарын болат тор бойына сылақ жағу. 15. Сылақ беттерін темірлеу. 16. Клапандар мен жалюзилер үшін рамаларды орнату және бекіту. 17. Жұмыс істейтінін тексеріп тұрғын үй желдеткіш аспаптарын орнату және ілмектер мен кронштейндерді бекіту. 18. Әшекейлі ерігінділер мен арнайы	каннелюрлармен сылақтау. 4. Бағандарға, ұстындарға, пилястрлер мен тұрақты қимадағы арқалықтарға сәндік сылақ жағу. 5. Көпорталықты және шошақ күмбездер мен аркаларға сылақ жағу және бөлу. 6. Бірнеше орталықтан күрделі розеткаларды тарту. 7. Арнайы мақсаттағы және күрделі конфигурациялы сылақты жөндеу. 8. Көне ғимараттарды, сәулет құрылыстары мен ескерткіштерін қайта жаңарту кезінде беттерді жөндеу және сылақ жағу.

	17. Ерігінділерді сүзу және араластыру.	мақсаттағы сылақтар үшін дайын рецепт бойынша ерігінділер дайындау (гидрооқшаулағыш, газоқшаулағыш, дыбыссіңіргіш, термоберіктік, рентгенөткізгіш және т.б.). 19. Беттерге гидрооқшаулағыш, газоқшаулағыш, дыбыссіңіргіш, термоберік және рентгенөткізгіш ерігінділер жағу. 20. Әрлеу қабатын механикалық ысқылау. 21. Жұмыс барысында сылақты механикалық жағу үшін машина шлангілерінің орнын ауыстыру. 22. Жұмыс аяқталған кейін сылақ тетіктері мен шлангілерін шаю. 23. Қабырғаларды, төбелерді, бағандарды, пилястрлер мен тұрақты тегіс қиманың және каннлюралы ұстындарды жоғары сапалы сылақтау. 24. Үй-жай ішіндегі беттерді сәндік жабындармен әрлеу. 25. Ерігіндіні тегістеу, беттерді өңдеу және жалтырату. Кез келген кескіндегі кессондары бар тегіс төбелерге сылақ жағу. 26. Беттерге сәндік ерігінділер жағу және оларды қолмен және механикаландырылған құралмен өңдеу. 27. Тура сызықты беттерде бұрыштарды бөліп ерігінділердің	

		барлық түрімен тұрақты қимадағы тартқышты созу. 28. Сылақталған беттерде, сондай-ақ қасбеттерде русттарды белгілеу және тесу. 29. Қасбеттерді сәндік сылақпен әрлеу. 30. Қасбеттердің сәндік сылақтарының жекеленген жерлерін және ғимараттың ішкі беттерінің жоғары сапалы сылақтарын жөндеу.	
Білімі:			
	1. Сылақ жұмыстарын жасағанда және беттерді құмсыз жапқанда қолданылатын негізгі материалдардың түрлерін. 2. Құрғақ құрылыс қоспаларынан ерігінді дайындау мақсаты және тәсілдерін. 3. Қол құралдарының, құрылғылар мен инвентарьдың атауларын, мақсатын және қолдану ережелерін. 4. Беттерді сылақ жағуға және құмсыз жабуға дайындау тәсілдерін. 5. Желдеткіш қораптарды орнату тәсілдерін 6. Сылақтың және сылақ ерігінділерінің негізгі	1. Сәндік ерігінділердің, арнайы мақсаттағы сылаққа арналған ерігінділердің және тонкреттеуге арналған бетонның құрамдарын және дайындау тәсілдерін. 2. Қатуды баяулатқыштар мен жылдамдатқыштардың түрлері мен қасиеттерін. 3. Химиялық қосындылары бар ерігінділер қасиеттерін (хлорлы ерігінділері, сақа қосылған ерігінділер, хлорлы кальций) және олармен жұмыс істеу ережелерін. 4. Жетілдірілген сылақты орындау тәсілдерін. 5. Жоғары сапалы сылақты орындау және беттерді жалтырату тәсілдерін. 6. Қасбеттерді сылақпен сәндік жабу технологиясы мен тәсілдерін. 7. Беттерді маяқтау тәсілдерін. 8. Қасбет беттерін және ішкі	1. Күрделі беттерді сылақтау үшін белгілеу тәсілдері мен амалдарын. 2. Көркем сылақты орындау амалдары мен әдістерін. 3. Негізгі сәулет стильдерін, олардың интерьерлері ерекшеліктерін. 4. Көне ғимараттарды, сәулет құрылыстары мен ескерткіштерін қайта жаңарту кезінде беттерге сылақ жағу тәсілдерін.

	түрлерін. 7. Құрғақ сылақты бекітуге арналған мастика құрамын.	беттерді белгілеу және бөлу тәсілдерін. 9. Тура сызықты беттерде тұрақты қимадағы тартқышты созу тәсілдерін. 10. Гидрооқшаулағыш, газоқшаулағыш, дыбыссіңіргіш, термоберік, рентгенөткізгіш сылақты орындау тәсілдерін. 11. Сылақ пен шпаклевканы механикалық жағуға арналған машиналар құрылымын, оларды пайдалану, техникалық қызмет көрсету және профилактикалық жөндеу ережелері мен нұсқауларын. 12. Тегістеу машиналарының құрылымын. 13. Сылақ жұмыстарының сапасына және беттерді құмсыз жабуға қойылатын талаптарды. 14. Ерітіндіні механикалық жағу және беттерді торқреттеу тәсілдерін.	
Жеке құзыретіне қойылатын талаптар	Командада жұмыс істей білу Тыңғылықтылық		
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	7132	Жылжымалы сылақ станциясының машинисі	
КӘСІП КАРТОЧКАСЫ: «Паркетші»			
Кәсіп коды	7132		
Кәсіп атауы	Паркетчик		
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	3		
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	2-7		

Кәсіби білім деңгейі	СБШ-ның 3-деңгейі Жалпы орта білім немесе жалпы орта білім негізінде техникалық және кәсіптік білімі болғанда кәсіби дайындық (білім беру мекемесі негізінде кәсіби дайындық бағдарламасы бойынша бір жылға дейінгі курстар немесе кәсіпорындағы оқыту курстары)
Еңбек функциясы	1) Негіздерді дайындау және паркетті салу жұмыстарын орындау. 2) Паркет едендерін дайындау және салу жұмыстарын орындау. 3) Көркем паркеттен еден салу және әрлеу.
Еңбек функциясы 1 Негіздерді дайындау және паркетті салу жұмыстарын орындау.	СБШ бойынша біліктілік деңгейі: 3 (біліктілік разрядтары: 2-7) Біліктері мен дағдылары: 1. Негіздерді дайындау. 2. Қағаздан, картоннан немесе мастикадан паркет астына төселетін қабатты жасау жұмыстарын орындау. 3. Дайын мастиканы қол сорғылармен айдап қотару немесе қолмен әкелу. 4. Еңсіз жұқа тақтайшаны көлемі бойынша сұрыптау. 5. Қылшақпен еденді ысқылау. Білімі: 1. Паркет тақтайшаларының және паркет тақтайларының түрлері, төселетін қабат материалдары мақсаттарының түрлері, мастика түрлері. 2. Паркетті салу үшін дайындау тәсілдері. 3. Қол сорғылардың құрылымы және пайдалану ережелері. 4. Алмалы-салмалы төрткілдештерді дайындау тәсілдері. 5. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау техникасы.
Еңбек функциясы 2 Паркет едендерін дайындау және салу жұмыстарын орындау.	Біліктері мен дағдылары: 1. Қалқанды паркет астына кереге көз салу және ағаш жоңқалы және ағаш талшықты тақтайшалардан негіздер жасау жұмыстарын орындау. 2. Паркетті едендерді қолмен сүргілеу және тегістеп өңдеу. 3. Еңсіз жұқа тақтайшалардың жиегін және бүйір жақтарын қолмен, электрқұралмен және білдекпен жону. 4. Төрткілдештен рама жасап желдеткіш кереге көз орнату. 5. Еденкемер орнату. 6. Паркетті едендерді машинамен ысқылау. 7. Паркетті жапсыру және әрлеу үшін мастика дайындау. 8. Паркетті тақтайшалардан, ламинатты паркеттен, тақтайдан және паркетті қалқандардан мастикамен

	едендер төсеу. 9. Паркетті тақтайдан және лагымен еден төсеу. 10. Баспалдақты паркетті тақтайшамен қаптау. 11. Паркетті еденді машинамен және электрленген құралмен сүргілеу, тегістеп өңдеу және тегістеу. 12. Паркетті едендердің жекеленген тақтайшаларын, тақтайлары мен қалқандарын ауыстыру. 13. Еденге паркетті лак жағу. 14. Паркет қалқандарын түсі мен суреті бойынша дайындау және таңдау. 15. Қатардағы қалқанды паркеттен еден салу. 16. Қалқанды паркетті ауыстыру және жамау. 17. Қатардағы паркетті қалқан дайындау. 18. Көркем паркеттен еден салу және оны жөндеу (мозайкалы және түсті). 19. Цилиндрлі және сопақ формалы үй-жайларда паркетті еден салу және оны жөндеу. 20. Көркем паркеттен жасалған еденді суреті және үлгісі бойынша қайта жаңарту. 21. Белгіленген сурет бойынша паркетті қалқанның негізіне фигуралар жиынтығын жапсыру. 22. Үлкен аумақты үй-жайды (залдарды) осьтерін және маяк қатарының шегін көрсетіп жекеленген қармауыштарға бөлу. 23. Сызбаулілік фигураларды «орналасқан жерінде» дайындау, кесу және жапсыру.
	Білімі: 1. Ағаштың негізгі түрлерін, қасиеттері мен ақауларын. 2. Паркетті едендердің сұрыптамасын. 3. Паркетті өңдеуге арналған электрленген құралдар мен білдектердің құрылымы мен пайдалану ережелерін. 4. Желдеткіш торлар мен еденкемерлерді орнату ережелерін, мастика дайындау технологиясын. 5. Паркетті едендер астындағы негіздерге қойылатын талаптарды. 6. Паркетті едендер сапасына қойылатын талаптарды. 7. Жекеленген тақтайшалар, тақтайлар мен паркетті қалқандардан жасалған паркетті едендерді салу және жөндеу тәсілдерін. 8. Паркетті едендерді әрлеуге арналған машиналардың құрылымын және оларды пайдалану ережелерін. 9. Паркетті едендерге лак жағу ережелері мен тәсілдерін. 10. Паркетті қалқандарды дайындау тәсілдерін. 11. Қатардағы қалқанды паркеттен жасалған едендерді төсеу және жөндеу тәсілдерін. 12. Паркетті тақтайшалармен қаптау үшін негіздер беттерін дайындау ережелерін. 13. Көркем паркетке арналған қарапайым фигура түрлерін.

	14. Көркем паркетті салу тәсілдерін. 15. Цилиндрлі және сопақ формалы үй-жайларда паркетті еденді белгілеу және салу тәсілдерін. 16. Белгіленген сурет бойынша паркетті қалқандарды жапсыру тәсілдерін. 17. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау техникасы.	
Еңбек функциясы 3	Біліктері мен дағдылары:	
Көркем паркеттен еден салу және әрлеу.	1. Көне ғимараттарды, сәулет құрылыстары мен ескерткіштерін қайта жаңарту кезінде суреттер мен үлгілер бойынша көркем паркеттен жасалған едендерді төсеу және әрлеу.	
	Білімі:	
	1. Негізгі сәулет стильдерін, олардың интерьерлері ерекшеліктерін. 2. Қайта жаңарту кезінде паркетті едендерді төсеу және әрлеу тәсілдерін.	
Жеке құзыретіне қойылатын талаптар	Командада жұмыс істей білу Тыңғылықтылық	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	7132	Төсеуші
КӘСІП КАРТОЧКАСЫ: «Жылжымалы сылақ станциясының машинисі»		
Кәсіп коды	7132	
Кәсіп атауы	Жылжымалы сылақ станциясының машинисі	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	3	
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	4	
Кәсіби білім деңгейі	СБШ-ның 3-деңгейі	
	Жалпы орта білім немесе жалпы орта білім негізінде техникалық және кәсіптік білімі болғанда кәсіби дайындық (білім беру мекемесі негізінде кәсіби дайындық бағдарламасы бойынша бір жылға дейінгі курстар немесе кәсіпорындағы оқыту курстары)	
Еңбек функциясы	1) Сылақ станциясы мен тетіктерін басқару.	
	2) Жұмыс қоспасын дайындау, беру және беттерге жағу.	
Еңбек функциясы 1	СБШ бойынша біліктілік деңгейі: 3 (біліктілік разряды: 4)	
Сылақ станциясы мен тетіктерін басқару.	Біліктері мен дағдылары:	
	1. Құрылыс, монтаждау және жөндеу-құрылыс жұмыстарын орындағанда қолданылатын машиналар мен тетіктерді басқару. 2. Машиналар мен тетіктерге қызмет көрсету және профилактикалық жөндеу.	

	Білімі:	
	1. Машиналардың (тетіктердің) құрылымын. 2. Машиналарды (тетіктерді) пайдалану, техникалық қызмет көрсету және профилактикалық жөндеу жөніндегі ережелер мен нұсқауларды. 3. Автожүрісте машинамен жұмыс істеу кезінде жол қозғалысының ережелерін. 4. Тиісті машиналардың көмегімен жұмыс істеу тәсілдерін. 5. Орындалатын жұмыстың, құрылыс материалдары мен элементтерінің сапасына қойылатын техникалық талаптарды. 6. Жанар және жағар материалдар мен электрэнергия шығынының нормаларын. 7. Құрылыс слесарі үшін қарастырылған көлемде слесарлық істі, бірақ машинист разрядынан бір разряд төмен. 8. Қауіпсіздік және еңбекті қорғау техникасы.	
Еңбек функциясы 2	Біліктері мен дағдылары:	
Жұмыс қоспасын дайындау, беру және беттерге жағу.	1. Әрлеу жұмыс қоспасын әзірлеу. 2. Жұмыс қоспасын қолдану орнына беру. 3. Жұмыс қоспасын беттерге жағу.	
	Білімі:	
	1. Сылақ станциясын қолдану тәсілдерін және функцияларын. 2. Сылақ станциясының құрылымын.	
Жеке құзыретіне қойылатын талаптар	Командада жұмыс істей білу Тыңғылықтылық	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	7133	Құрылыстың құрғақ әдісі жөніндегі маманы Сылақшы
КӘСІП КАРТОЧКАСЫ: «Құрылыстың құрғақ әдісі жөніндегі маманы»		
Кәсіп коды		
Кәсіп атауы	Құрылыстың құрғақ әдісі жөніндегі маманы	
СБШ бойынша біліктілік деңгейі	3-4	
БТБА бойынша біліктілік деңгейі	4-5	
Кәсіби білім деңгейі	СБШ-ның 3-деңгейі	СБШ-ның 4-деңгейі
	Жалпы орта білім немесе жалпы орта білім негізінде	Жоғары деңгейлі техникалық және кәсіптік білім

	техникалық және кәсіптік білімі болғанда кәсіби дайындық (білім беру мекемесі негізінде кәсіби дайындық бағдарламасы бойынша бір жылға дейінгі курстар немесе кәсіпорындағы оқыту курстары)	(қосымша кәсіби дайындық).
Еңбек функциясы	1) Күрделі конструкциялы қаңқаларды монтаждау.	
	2) Шығыс материалдарына қажеттілікті анықтау.	
	3) Күрделі конструкциялы қаңқаларды әрлеу табақ материалдарымен қаптау.	
	4) Сылақ және өздігінен ниверирленетін ерігінді қоспаларын механикалық жағу.	
	5) Орындалатын жұмыстар сапасын операциялар бойынша бақылау.	
	6) Жұмыс жасаудың прогрессивті әдістерін енгізу.	
	7) Монтаждалған конструкцияларды соңғы әрлеуге дайындау.	
	8) Сызбалармен жұмыс.	
Еңбек функциясы 1 Күрделі конструкциялы қаңқаларды монтаждау.	СБШ бойынша біліктілік деңгейі: 3 (біліктілік разряды: 4)	СБШ бойынша біліктілік деңгейі: 4 (біліктілік разряды: 5)
	Біліктері мен дағдылары:	
	1. Қолданылатын матриалдарды тиімді жұмсау. 2. Аспалы және технологиялық жабдықтарға қосымша элементтер белгілеу. 3. Технологиялық монтаждауға сәйкес қаңқа элементтерін белгілеу. 4. Түрлі конструкциялардың күрделі, типтік емес жанасу тораптарын орындау. 5. Еңбекті қорғау талаптарын сақтау. 6. Өртке қарсы қауіпсіздік талаптарын сақтау.	1. Дыбыс-жылуоқшаулағыш материалдарды салуға бақылау жүргізу. 2. Күрделі конструкциялы қаңқаларды монтаждау технологиясын меңгеру (қисық сызықты, сынған, көпдеңгейлі). 3. Күрделі геометриялық формалы қаңқалар элементтерін дайындау.
	Білімі: 1. Күрделі конструкциялы қаңқа элементтерін пішу тәсілдері мен амалдары. 2. Қаңқаларды монтаждаудың негізгі талаптары. 3. Орындалатын жұмыстарды техникалық нормалау негіздері. 4. Аспалы және технологиялық жабдықтарды орнату ерекшеліктері.	1. Қаңқаларды монтаждау технологиясы. 2. Күрделі конструкциялы қаңқаларды монтаждау кезінде қолданылатын материалдармен және құралдармен жұмыс ерекшеліктері. 3. Қаңқалардың кеңістіктік жағдайын белгілеу ережелері.

	5. Өртке қарсы қауіпсіздік жөніндегі нұсқаулар. 6. Еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулар.	
Еңбек функциясы 2	Біліктері мен дағдылары:	
Шығыс материалдарына қажеттілікті анықтау.	1. Нормативтік-техникалық құжаттаманы пайдалану. 2. Материалдық ресурстар шығынының нормасын сақтау.	1. Жобаға және шығындар нормаларына сәйкес құрылыс материалдары қажеттілігіне есеп жүргізу.
	Білімі: 1. Нормативтік-техникалық құжаттама. 2. Әрлеу жұмыстарын жасау жобасы. 3. Элементті сметалық нормалар. 4. Материалдардың өзара ауыстырымдылығы.	1. Қолданылатын материалдар номенклатурасы. 2. Құрылыс материалдарына қажеттілікті есептеу әдістемесі.
Еңбек функциясы 3	Біліктері мен дағдылары:	
Күрделі конструкциялы қаңқаларды әрлеу табак материалдарымен қаптау.	1. Қаңқа қаптамасының қисық сызықты элементтеріне үлгілер дайындау. 2. Қаптаманың дайындалған элементтерін жобалық қалыпқа орнату. 3. Қолданылатын материалдарды тиімді жұмсау. 4. Еңбекті қорғау талаптарын сақтау.	1. Күрделі конструкциялы қаңқаларды пішу және оларды әрлеу табакты материалдармен қаптау технологиясын меңгеру. 2. Күрделі геометриялық формалы қаңқалар қаптамасының элементтерін дайындау. 3. Декор элементтерін пайдаланып жұмыстарды орындау.
	Білімі: 1. Материалдар өңдеудің технологиялық ерекшеліктері мен амалдары. 2. Ылғалдылығы көтеріңкі және жоғары үй-жайларда жұмысты орындау ерекшеліктері. 3. Еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулар.	1. Күрделі конструкциялы қаңқалар үшін қаптама дайындау технологиясы. 2. Декор элементтерін дайындау технологиясы. 3. Геометриялық фигураларды есептеу формулалары.
Еңбек функциясы 4	Біліктері мен дағдылары:	
Сылақ және өздігінен ниверирленетін ерігінді қоспаларын механикалық жағу.	1. Құрылыс машиналары мен жабдықтарына техникалық қызмет көрсетуді жүзеге асыру. 2. Ерігінді қоспаларды механикалық жағу технологиясын меңгеру. 3. Қолданылатын материалдар шығынының нормативі мен орындалатын жұмыс уақытының	1. Әрлеу жұмыстарын жасағанда құрылыс машиналарымен және жабдықтарымен жұмыс істеу. 2. Құрылыс машиналары мен жабдықтарын пайдалану ережелерін сақтау. 3. Маякты элементтерді орнатуға бақылау

	нормасын сақтау. 4. Қысқы уақытта сыртқы сылақ жұмыстарын орындау. 5. Еңбекті қорғау талаптарын сақтау.	жүргізу. 4. Ерігінді қоспаларын дайындауға бақылау жүргізу.
	Білімі:	
	1. Құрғақ құрылыс қоспаларының номенклатурасы мен физика-техникалық қасиеттері. 2. Жұмысты механикаландырылған тәсілмен орындағанда құрғақ құрылыс қоспаларымен жұмыс технологиясы мен ерекшеліктері. 3. Беттерді нивелирлеу ережелері мен амалдары. 4. Қолданылатын материалдар шығынының нормативі мен орындалатын жұмыс уақытының нормасы. 5. Еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулар.	1. Әрлеу жұмыстарын жасағанда қолданылатын құрылыс машиналары мен жабдықтарын пайдалану ережелері. 2. Құрылыстағы электртехника негіздері. 3. Ерігінді қоспаларын дайындау технологиясы.
Еңбек функциясы 5 Орындалатын жұмыстар сапасын операциялар бойынша бақылау.	Біліктері мен дағдылары:	
	1. Қолданылатын материалдарға кіріс бақылауын жүргізу. 2. Қолданылатын материалдардың тиімді жұмсалуды бақылау. 3. Үй-жайларда өлшеу жұмыстарын жүргізуді бақылау. 4. Конструкциялардың жобалық қалыбына жүргізілген белгілеудің дұрыстығын тексеру. 5. Салуға дайындаған жерлердің және инженерлік коммуникацияларды жобалық қалыпқа шығару сәйкестігін бақылау.	1. Құзыреті шеңберінде шешімдер қабылдау. 2. Қаңқаларды монтаждау бойынша орындалған жұмыстарды қабылдауды жүргізу. 3. Қаңқаларды жабу, қаптау және сылақтау бойынша орындалған жұмыстарды қабылдауды жүргізу. 4. Едендерді салу бойынша орындалған жұмыстарды қабылдауды жүргізу.
	Білімі:	
	1. Қолданылатын материалдардың физика-техникалық қасиеттері мен олардың сапасына қойылатын талаптар. 2. Жұмысты орындау реті. 3. Орындалатын жұмыс сапасын анықтайтын өлшеу құралдарын пайдалану ережелері.	1. Конструкцияларды қабылдауға қойылатын талаптар. 2. Соңғы әрлеуге қойылатын талаптар. 3. Конструкцияларды монтаждау технологиясы.

Еңбек функциясы 6 Жұмыс жасаудың прогрессивті әдістерін енгізу.	Біліктері мен дағдылары:	
	1. Қазіргі құрылыс материалдарының рыногын талдау. 2. Жаңа құрылыс материалдары мен құралдарын қолдану.	1. Кәсіби қызметтегі қазіргі технологиялар зерделеу және меңгеру. 2. Жұмыс жасаудың озық әдістерді пайдалану.
	Білімі:	
	1. Қазіргі құрылыс материалдарының рыногы. 2. Құрылыс жұмыстарын ұйымдастыру негіздері. 3. Жаңа материалдардың физика-техникалық қасиеттері мен ерекшеліктері.	1. Кәсіби қызметтегі қазіргі технологиялар. 2. Жұмыс жасаудың озық әдістері.
Еңбек функциясы 7 Монтаждалған конструкцияларды соңғы әрлеуге дайындау.	Біліктері мен дағдылары:	
	1. Жапсарларды (жіктерді), бұрама шеге (бұранда) орнатқан жерлерді және конструкциялар жанасатын жерлерді тегістеу. 2. Тегістеу қоспаларын дайындау. 3. Беттерді тегістеп бояу.	1. Монтаждалған конструкцияларды соңғы әрлеуге дайындау сапасын тексеру.
	Білімі:	
	1. Тегістеу және тегістеп бояу жұмыстарын орындау технологиясы. 2. Тегістеу қоспаларын дайындау технологиясы. 3. Тегістеп бояғыш құрамдардың түрлері мен мақсаттары.	1. Соңғы әрлеуге қойылатын талаптар.
Еңбек функциясы 8 Сызбалармен жұмыс.	Біліктері мен дағдылары:	
	1. Жұмыс сызбаларын оқу.	1. Жекеленген тораптар сызбаларын орындау. 2. Технологиялық міндеттер қоюды жүзеге асыру.
	Білімі:	
	1. Сызу негіздері.	1. Құрылыс сызуы. 2. Инженерлік графика.
Жеке құзыретіне қойылатын талаптар	Командада жұмыс істей білу Тыңғылықтылық	
СБШ шеңберінде басқа кәсіптермен байланысы	7132	Жылжымалы сылақ станциясының машинисі

Кәсіптік стандарттың техникалық мәліметтері	
Әзірлеген	«MG-Build» ЖШС
Нұсқа нөмірі және шығарылған жылы	Нұсқа 1, 2014 жыл
Болжалды қайта қарау датасы	2017 жыл